

Dosarul nr. 2ra-643/23
2-20059087-01-2ra-03052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Sanduța)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu.Cotruță)

DECIZIE

12 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de Penitenciarul nr. 15 – Cricova,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Penitenciarul nr. 15 – Cricova împotriva lui Nicolae Gurdiș privind încasarea
prejudiciului material,

împotriva deciziei din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin
care admis apelul declarat de Penitenciarul nr. 15 – Cricova, s-a casat hotărârea
din 07 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă
hotărâre sub formă de încheiere,

c o n s t a t ă :

La data de 02 iunie 2021, Penitenciarul nr. 15 – Cricova a depus cerere de
chemare în judecată împotriva lui Nicolae Gurdiș privind inițierea procedurii de
recuperare a daunelor cauzate la locul de detenție, în sumă totală de 1 651 de lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că, la data
de 10 februarie 2019, condamnatul Nicolae Gurdiș, care se afla în celula nr. 18 a
sectorului nr. 1, avea un comportament agresiv, înjura cu cuvinte necenzurate în
adresa persoanelor care efectuau amenajarea sectorului, iar la solicitarea de a se
calma, acesta nu a reacționat continuând acțiunile sale ilegale, lovind cu pumnul
în geam, prin ce și l-a deteriorat. Pe cauza dată au fost întocmite două rapoarte din
partea angajaților Penitenciarului nr. 15 – Cricova.

Reclamantul a menționat că potrivit extrasului din registrul evidenței
bunurilor materiale eliberat de către serviciul financiar și actului de inspectare a
pagubei produse în celula nr. 18 din sectorul nr. 1 și evaluare a prejudiciului
material din 14 februarie 2020, prejudiciul material cauzat instituției constituie
suma totală de 1 651 de lei. Respectiv, prejudiciul material cauzat Penitenciarului
nr. 15 – Cricova, urmează a fi restituit/încasat integral din contul condamnatului

Nicolae Gurdiș, ca persoană vinovată direct de deteriorarea la locul de detenție, a geamului prin deteriorarea acestuia (f.d. 2-4).

Prin hotărârea din 07 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a respins ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Penitenciarul nr. 15 – Cricova împotriva lui Nicolae Gurdiș privind încasarea prejudiciului material (f.d. 46, 52-54).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 22 aprilie 2021, Penitenciarul nr. 15 – Cricova a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală hotărârii din 07 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și pronunțarea unei noi hotărâri, de admitere integrală a acțiunii (f.d. 50, 69-70, 71-72).

Prin decizia din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Penitenciarul nr. 15 – Cricova. S-a casat hotărârea din 07 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Penitenciarul nr. 15 – Cricova împotriva lui Nicolae Gurdiș privind încasarea prejudiciului material, și s-a emis o nouă hotărâre, sub formă de încheiere, prin care procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Penitenciarul nr. 15 – Cricova împotriva lui Nicolae Gurdiș privind încasarea prejudiciului material s-a încetat, deoarece cauza nu urmează a fi judecată în procedura civilă (f.d.147, 148-154).

La data de 03 februarie 2023, Penitenciarul nr. 15 – Cricova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel (f.d. 158-160).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de apel și în cererea de chemare în judecată.

Curtea Supremă de Justiție la 16 mai 2023 a expediat prin intermediul oficiului poștal, pentru cunoștință lui Nicolae Gurdiș copia recursului depus de Penitenciarul nr. 15 – Cricova (f.d. 168). Trimiterea poștală a fost restituită instanței de recurs cu mențiunea „plecat” (f.d. 170).

Cu referire la termenul recursului:

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 29 noiembrie 2022.

Conform extrasului din poșta electronică anexat la actele cauzei, decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022 a fost notificată participanților la proces la data de 13 ianuarie 2023, ora 10:52 (f.d. 157).

Respectiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și

art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Penitenciarul nr. 15 – Cricova împotriva deciziei din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 431 din Codul de procedură civilă, examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție. Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători. Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție. Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.

Astfel, examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Penitenciarul nr. 15 – Cricova, este admisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (3) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative, în vigoare de la 01 septembrie 2023), dacă este considerat admisibil, Completul examinează recursul în fond.

Studiind actele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de Penitenciarul nr. 15 – Cricova, întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Completul de judecată constată că, înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Penitenciarul nr. 15 – Cricova a solicitat încasarea de la deținutul Nicolae Gurdiș a prejudiciului material în mărime de 1 651 de lei, cauzat în urma acțiunilor de deteriorare a bunurilor penitenciarului.

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin hotărârea din 07 aprilie 2021 a respins ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Penitenciarul nr. 15 – Cricova împotriva lui Nicolae Gurdiș privind încasarea prejudiciului material (f.d. 46, 52-54).

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 29 noiembrie 2022 a admis apelul declarat de Penitenciarul nr. 15 – Cricova. A casat hotărârea din 07 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și a emis o nouă hotărâre, sub formă de încheiere, prin care procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Penitenciarul nr. 15 – Cricova împotriva lui Nicolae Gurdiș privind încasarea prejudiciului material s-a încetat, deoarece cauza nu urmează a fi judecată în procedura civilă (f.d. 147, 148-154).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că Penitenciarul nr. 15 – Cricova nu a invocat și nici nu a probat faptul că Nicolae Gurdiș nu are salariu, nu dispune de cont de peculiu (art. 236 alin. (3) din Codul de executare), iar executarea ordinului de imputare este imposibilă.

Instanța de apel a reținut că Penitenciarul nr. 15 – Cricova, după emiterea ordinului de imputare în privința deținutului Nicolae Gurdiș a prejudiciului serviciului intern-financiar al penitenciarului în care se află la moment, este în drept să rețină sumele de pe contul de peculiu al deținutului în vederea executării ordinului de imputare, or, art. 236¹ alin. (4) din Codul de executare, indică asupra posibilității recuperării forțate a prejudiciului cauzat instituției în lipsa unui titlu executoriu emis în baza unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, sumele încasate în restituirea pagubelor urmând a fi virate în bugetul penitenciarului și utilizate în scopul recuperării cheltuielilor suportate.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că cererea de chemare în judecată cu privire la încasarea prejudiciului material nu urmează a fi judecată în procedură civilă, având în vedere că prejudiciul cauzat la locul de detenție se recuperează în baza ordinului de imputare emis de către șeful penitenciarului.

Efectuând controlul judiciar al deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 29 noiembrie 2022, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că soluția instanței de apel este prematură, bazată pe o evaluare inadecvată a pretențiilor formulate în acest litigiu în raport cu materialul probator prezentat și normele de drept aplicabile.

Actele cauzei certifică faptul, că la data de 10 februarie 2019, condamnatul Nicolae Gurdiș, care se afla în Penitenciarul nr. 15 – Cricova, celula nr. 18 a sectorului nr. 1, avea un comportament agresiv, înjura cu cuvinte necenzurate în adresa persoanelor care efectuau amenajarea sectorului, iar la solicitarea de a se calma, acesta nu a reacționat continuând acțiunile sale ilegale, lovind cu pumnul în geam, prin ce și l-a deteriorat.

Prin urmare, pe cauza dată au fost întocmite două rapoarte din partea angajaților Penitenciarului nr. 15 – Cricova.

Prin factura fiscală nr. EAA001353835 din 27 noiembrie 2019 se confirmă faptul procurării de către Penitenciarul nr. 15 – Cricova a geamului PVC, în vederea schimbării celui deteriorat (f.d. 74).

Potrivit actului de inspectare a pagubei produse în celula nr. nr. 18 din sectorul nr. 1 întocmit la 14 februarie 2020 s-a constatat că a fost deteriorat geam PVC – 1 buc. (f.d. 15).

Totodată, potrivit actului de constatare a valorii bunurilor deteriorate, Comisia a verificat valoarea bunurilor deteriorate în mărime de 1 651 de lei (f.d. 16).

Prin cererea prealabilă nr.2/1196 din 07 aprilie 2020 Penitenciarul nr. 15 – Cricova a solicitat condamnatului Nicolae Gurdiș achitarea benevolă, în termen de 30 zile, de la momentul recepționării pretenției a prejudiciului material în mărime de 1 651 de lei (f.d. 5-6). Această cerere a fost adusă la cunoștința lui Nicolae Gurdiș la data de 09 aprilie 2020, fapt care se confirmă prin semnătura aplicată pe cererea prealabilă (f.d. 6).

În cazul din speță, obiectul juridic litigios constituie încasarea prejudiciului material cauzat de către deținut Penitenciarului, în urma distrugerii bunurilor instituției, în conformitate cu art. 236¹ din Codul de executare.

Conform art. 236¹ din Codul de executare (în vigoare la data cauzării prejudiciului material), persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate răspund pentru prejudiciile cauzate din vina lor la locul de detenție sau la locul de muncă din penitenciar, precum și pentru cheltuielile aferente suportate de instituțiile penitenciare în legătură cu acordarea asistenței medicale ca urmare a automutilării sau în caz de simulare conștientă a bolilor, stabilită și confirmată de instituțiile medico-sanitare publice ale Ministerului Sănătății. Prejudiciul cauzat la locul de detenție se recuperează în baza ordinului de imputare emis de către șeful penitenciarului. Împotriva ordinului de imputare persoana condamnată poate face contestație la judecătoria în circumscripția căreia este situat penitenciarul în termen de 30 de zile de la data primirii sau de la data când a luat cunoștință de ordinul respectiv. Sumele încasate în restituirea pagubelor se virează în bugetul penitenciarului și se utilizează în scopul recuperării bunului deteriorat și cheltuielilor suportate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că pârâțul-intimat Nicolae Gurdiș a fost deținut la Penitenciarul nr. 15 – Cricova. Prin urmare Nicolae Gurdiș are statut de deținut, persoană aflată în executarea pedepselor privative de libertate.

În conformitate cu prevederile art. 236¹ alin. (2) și (3) din Codul de executare (în vigoare la data cauzării prejudiciului), prejudiciul cauzat la locul de detenție se recuperează în baza ordinului de imputare emis de către șeful penitenciarului. Împotriva ordinului de imputare persoana condamnată poate face contestație la judecătoria în circumscripția căreia este situat penitenciarul în termen de 30 de zile de la data primirii sau de la data când a luat cunoștință de ordinul respectiv.

Potrivit art. 236 alin. (5) în coroborare cu art. 232 alin. (6) din Codul de executare, din salariul condamnatului nu pot fi reținute cheltuielile pentru întreținerea lui în decursul executării pedepsei, inclusiv pentru alimentație, îmbrăcăminte și asistență medicală, cu excepțiile prevăzute în art. 232 alin. (6) și art. 236¹ alin.(1) din prezentul cod, legate de tratamentul automutilării intenționate, cu excepția cazului prevăzut în art. 229 alin. (4) din prezentul cod.

În sensul legal menționat recuperarea prejudiciilor cauzate instituției penitenciare are loc în temeiul ordinului șefului Penitenciarului prin rețineri din salariu.

Conform prevederilor pct. 77 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006, deținuții care au cauzat pe parcursul detenției un prejudiciu material penitenciarului ori altor persoane fizice sau juridice poartă răspundere materială în modul stabilit de lege.

Potrivit informației prezentate de către reprezentantul Penitenciarului nr. 15 – Cricova, condamnatul Nicolae Gurdiș nu este încadrat în câmpul muncii și nu dispune de surse financiare la contul de peculiu, nu și-a exprimat acordul benevol de a se emite ordin de imputare a prejudiciului cauzat în privința sa.

Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, la data de 21 iulie 2022, de către Directorul Administrației Naționale a Penitenciarelor, a fost aprobat ordinul nr. 383 cu privire la aprobarea instrucțiunii privind recuperarea prejudiciului cauzat din vina deținuților la locul de detenție sau la locul de muncă, în conformitate cu care, potrivit pct. 8 a instrucțiunii, recuperarea pe cale amiabilă a pagubelor cauzate se efectuează în temeiul ordinului de imputare, emis de directorul instituției penitenciare, conform prevederilor art. 236¹ alin. (1) Cod de executare și pct. 77 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, în cazul întrunirii cumulative a următoarelor condiții:

- deținutul a exprimat acordul de a achita benevol prejudiciul;
- deținutul dispune de suficiente resurse financiare disponibile pe contul său de peculiu;
- deținutul se află în instituția emitentă a ordinului de imputare.

Conform pct. 9 al Instrucțiunii privind recuperarea prejudiciului cauzat din vina deținuților la locul de detenție sau la locul de muncă, aprobată prin ordinul directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 383 din 21 iulie 2022, **în cazul refuzului deținutului de a recupera paguba pe cale amiabilă sau insuficienței resurselor financiare disponibile pe contul său de peculiu**, ordin de imputare nu se emite.

În corespundere cu pct. 38 din Instrucțiunea privind recuperarea prejudiciului cauzat din vina deținuților la locul de detenție sau de muncă, aprobată prin ordinul directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 383 din 21 iulie 2022, **dacă deținutul nu este de acord să achite benevol suma pagubei cauzate și/sau nu dispune de suficiente resurse financiare disponibile pe contul său de peculiu**, subdiviziunea juridică a instituției penitenciare inițiază recuperarea pagubei pe cale judiciară.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, pârâtul Nicolae Gurdiș nu și-a exprimat acordul de a repara prejudiciul în mod benevol, nu lucrează, neîncadrat în câmpul muncii, deci mijloacele financiare care să fie acumulate în contul de peculiu lipsesc.

La fel, fiind notificat prin cererea prealabilă despre admiterea prejudiciului, quantumul acestuia și obligația recuperării, și având în vedere că din anul 2020

Nicolae Gurdiș nu a achitat suma de 1 651 de lei, se reține refuzul recuperării prejudiciului cauzat.

Articolul 265 lit. a) din Codul de procedură civilă prevede că, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

În acest aspect, este evident că instanța de apel a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a stabili cu certitudine faptul că instituția penitenciară sesizează instanța de judecată competentă pentru recuperarea prejudiciului material, în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și Codului de executare.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022 este eronată, întrucât instanța de apel a omis să ia în considerare faptul că Penitenciarul nr. 15 – Cricova a respectat procedura legală prin sesizarea instanței de judecată competentă pentru recuperarea prejudiciului material, în lipsa acordului benevol al deținutului Nicolae Gurdiș la recuperarea pagubei și a lipsei resurselor financiare disponibile pe contul său de peculiu.

Totodată, instanța de apel a omis să examineze circumstanțele specifice ale cauzei referitoare la obligația deținutului Nicolae Gurdiș de a achita prejudiciul material cauzat. Astfel, instanța de apel a trecut cu vederea faptul că, conform normelor legale aplicabile, în lipsa unui acord benevol din partea deținutului și lipsei resurselor financiare pe contul său de peculiu, instituția penitenciară este îndreptățită să recurgă la procedura de chemare în judecată pentru recuperarea prejudiciului material.

În această ordine de idei, instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că cererea de chemare în judecată cu privire la încasarea prejudiciului material nu urmează a fi judecată în procedura civilă, ignorând normele legale care permit recuperarea prejudiciului material prin intermediul instanței de judecată în caz de refuz al deținutului de a achita benevol sau în lipsa resurselor financiare.

În contextul prevederilor art. 373 alin.(2) din Codul de procedură civilă, instanța de apel era obligată în limitele apelului să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, să aprecieze probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Așadar, prin prisma efectului devolutiv al apelului cu care a fost investită prin lege, instanța de apel avea obligația la judecarea fondului cauzei să stabilească și să analizeze minuțios aspectele enunțate supra, să răspundă tuturor argumentelor invocate de către participanții la proces.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că art. 20 din Constituția Republicii Moldova prevede că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care judecătorul o

face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară, simplă, precisă, concisă și fermă, să aibă putere de convingere. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare atrage casarea ei.

Distinct justificărilor expuse supra, instanța de recurs reține jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61), iar pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlandei).

Astfel, Completul de judecată ajunge la concluzia că Penitenciarul nr. 15 – Cricova nu a fost auzit de instanța de apel, într-un mod echitabil, cu respectarea garanțiilor prevăzute la articolul 6 din Convenție.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut constant în jurisprudența sa că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenție, nu poate trece drept efectiv decât dacă cererile și observațiile părților sunt în mod real ascultate, adică în mod real și concret examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, art. 6 din CEDO, implică în special în sarcina instanței, obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor de proba, al argumentelor și elementelor de proba ale părților.

La caz, constatările instanței de apel nu conțin o argumentare bazată pe suportul probator existent la actele cauzei, din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției emise, astfel încât instanța de recurs este în dificultate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea soluției adoptate.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze

efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Dat fiind faptul că instanța de apel a emis o decizie prematură, dictată de neelucidarea tuturor circumstanțelor pertinente speței, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează necesitatea admiterii recursului depus de Penitenciarul nr. 15 – Cricova și casării deciziei din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 431, 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Penitenciarul nr. 15 – Cricova.

Se casează integral decizia din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Penitenciarul nr. 15 – Cricova împotriva lui Nicolae Gurdiș privind încasarea prejudiciului material, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă